

GYHF
SZOMBATHELYI HITANÁR SZAK
H-9700 Szombathely, Szily J. u. 3.

Dr. Puskás Tivadar
Polgármester Úrnak
SZOMBATHELY

...23.../2016.

B E S Z Á M O L Ó

A Szombathely Város és a Győri Hittudományi Főiskola
S z o m b a t h e l y i H i t t a n á r S z a k
EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSÁNAK ÉRTELMÉBEN,
2015-RŐL

E g y ü t t m ű k ö d é s a N E V E L É S B E N (1),
K U L T Ū R Á B A N (2),
E G É S Z S É G Ū G Y B E N (3)

1. EGYÜTTMŰKÖDÉS A NEVELÉSBEN

Mivel koncepciónk a kontinuitás és a komplexitás, így szükséges látnunk az előző, 2014-ben elért eredményeket etikai és erkölcsi alapon, amelyek egyrészt megalapozzák, másrészt a tovább fejlődés lehetőségét is megadják a kultúrával és az egészségüggyel kapcsolatban. Amíg 2014-ben, a Harangozó Bertalan kormánybiztos úr vezetésével tartandó konferenciáinkon az „emberibb ember” nevelése volt a téma egy humánusabb társadalomért, tovább lépésben adódik az égető probléma, amely egyrészt a keresztény humanitás tudatosítása a multikulturalitás dialektikus feszültségében, másrészt Európa, benne hazánk zsidó-keresztény identitásának megőrzése, a migráció folyamatának politikai, gazdasági, kulturális és vallási aspektusaiból nézve. Főiskolánk tanulmányi osztályvezetője és tanára, Dr. Németh Norbert előadássorozatában éppen ezzel a problémával foglalkozik a NyME SEK-en is, „A keresztény Európa mítosza” címmel. – Valóban nagy kérdés, hogy Európa mennyit tud kivetíteni és realizálni a keresztény értékekből, illetve mennyire nyitott azokra a transzcendens értékekre, amelyek leginkább az imádságos európai meditáció kapcsán a mítoszból a kinyilatkoztatott igazságok gyümölcsöző realizálását eredményezi. Míg Főiskolánk igazgatója, Dr. Pem László, akik nemcsak az MTA köztestületi tagja, hanem a Szombathelyi Tudományos Társaságé is, míg előzőleg „A hitbeli fejlődés teológiája és pszichológiája” témával foglalkozott, nagyon időszerűvé vált nemcsak az iszlám és a többi világvallásokkal kapcsolatban is, de még inkább az identikus keresztény hit, - etika és erkölcs vonatkozásában felhívni a figyelmet arra jól informált lelkiismeretre, amelyet sokszor elfojtanak, és hatalmas romboló energiát igénylő önszuggesztióval egy felettes énnel próbálnak helyettesíteni. A „ hatalom, - hírnév, - kincs, - gyönyör” vágya, valamint az emberi kiszolgáltatottsággal való visszaélés és félelem keltés, - sajnos alkalmas erre. Pedig, ha az emberi önvizsgálat a felettes éntől nem jut el az Isten által jól informált lelkiismeretig, úgy nem lesz egészséges társadalom, közös érték képviselő, a lényeges dolgokban egység, a

járadékokban nemes pluralizmus, igaz közösség, meghitt intimitás, valódi kultúra, igaz tudomány és művészet, csak egy technokrata egymást kizsákmányoló iparosság.

A nevelés területén, a további fejlődést a személyes, szakmai és intézményes korreláció, valamint a tudományok, segédtudományok tartalmi és gyakorlati konvergenciája biztosítja. A GYHF Szombathelyi Hittanár Szak 1994 óta, Dr. Pem László igazgató vezetésével folyamatosan kiváló személyes és szakmai kapcsolatot tart és ápol, korábban a Szombathelyi BDF-el, majd a NyME SEK- el, valamint a Szombathelyi Egyetemi Lelkészséggel és Szombathely városával. Eme korreláció és konvergencia egy közös közjó érdekében történik, - egy „emberibb emberért”, egy olyan keresztény emberért, akit a jól informált lelkiismerete vezet, aki tud önzetlenül is jót tenni, aki megérti és gyakorolja az identikus keresztény humánusot, akinek tisztelete, méltósága, szabadsága és kiteljesedése a „jobb létén túl”, a „több léte” is kibővül.

Nagyon öröndetes, hogy a NyME SEK-el való tanulmányi szerződésünk keretében a legszorosabb adminisztratív együttműködés is zajlik. A szakmai és adminisztratív összehangoltságunkat egy közösen összeállított ekvivalencia táblázat vezérli, amely egyszerre biztosítja a pedagógus és értelmiség képzést és a szakmaspecifikusságot. Így, a 2015-16-os tanévtől, a Szombathelyi Képzési Központunkban működik az osztatlan kétszakos (10 félév, nappali tagozat) képzés: a Hittanár-nevelőtanár szakhoz társítva az ének-zene tanár, magyar tanár, történelem tanár, földrajz tanár, testnevelő tanár szakok, majd az osztatlan egyszakos (10 félév nappali és levelező tagozaton a Hittanár-nevelőtanár szak, valamint alapszakon a Katekéta-lelkipásztori munkatárs szak. A mesterszakon a hittanár-nevelőtanár képzést végezzük. A képzések további bővítése folyamatban van. Főiskolánkon MA képzés működik, - 2 félév a pedagógus diplomával rendelkezőknek és 4 félév az alapszakról érkezőknek levelezőn. Lehetőség van még arra, hogy a korábbi főiskolai hittanár diplomával rendelkezők két fél év alatt mester-tanár fokozatot szerezhessenek. További lehetőség még: diplomás tanárok, tanítók óvodapedagógusok, akiknek nincs hitéleti diplomájuk, elvégezhetik a két féléves, 50 kredités alapozó szakaszt a mesterképzés elvégzése előtt, vagy azzal párhuzamosan. Hallgatóink számára kollégiumi elhelyezést biztosítunk a szombathelyi II. János Pál Katolikus Kollégium és Szakkollégiumban.

Oktatásunkban-nevelésünkben a II. Vatikáni zsinat szellemisége az irányt adó, - különös tekintettel a „Gravissimum educationis momentum”-ra és a Katekézis Általános Direktóriumára. – Így olyan oktatást-nevelést szeretnénk, amely igazán fejleszti a személyiséget. De nem csak emberi érettséget akar, hanem meglelt emberséget, Krisztus teljességének mértéke szerint. Hallgatóinkat egyre nagyobb felelősségtudatra neveljük, akik képesek a párbeszédre, és készségesek a közjó előmozdítására, és az egész társadalom javát szolgálják. Olyan optimista embereket szeretnénk, akik hivatástudattal rendelkeznek, és tanúságot tudnak tenni a bennük élő reménységről. Örülünk, hogy az egyetemes neveléstudománynak felkínálhatjuk Don Bosco Szent Jánost, akik az újkor nagy karizmatikus nevelője, aki az Egyház megfogalmazásával: „Cor eius sicut latitudo maris”, - vagyis a szíve oly tágas volt, mint a tenger. Avagy posztmodern korunk kiválóságát, Bőjte Csaba ferences szerzetest, most már több ezer elhagyatott gyermek felnevelőjét úgy jellemezhetnénk, mint aki a legyőzhetetlen krisztusi szeretet erejében gyengéd finomsággal simogatja az emberi bárdolatlanságot, célt és reménységet adva a korábban kilátástalan helyzetben lévőknek.

2. EGYÜTTMŰKÖDÉS A KULTÚRÁBAN

A kultúra színvonalára meglátszik egy társadalom életén. A kultúra minősége erősen etikai, erkölcsi, spirituális és esztétikai vonatkozású. A kultúra felelős vezetői kell, hogy állandó tanulásnak és megfigyelésnek szenteljék magukat. Szünet nélkül, a világ ablakán tekintsenek ki, hogy vizsgálják az eseményeket, az idők folyását, a véleményeket, a törekvéseket és az emberek reakcióit. (Vö. L'Osservatore Romano, 1969. jan. 24.) Erejüket

mindig az emberek boldogítására és haladására kell használniuk úgy, hogy egy sajátos kultúra értékei megmaradhassanak. Kellene azok a kritikusok is, akik speciális felkészültséggel, tárgyilagos és igazságos mérlegeléssel mutatnak rá az igazi értékekre, azok helyénvalóságára, megállapítják a hibákat és a tévedéseket. Fontos, hogy a kulturális tömegtájékoztatás legyen tisztességes és hasznos, vagyis őrizze meg az erkölcsi törvényeket, az ember törvényes jogait és méltóságát, mert nem minden információ használ. (Vö. Tömegkommunikáció 5.) Tehát, a kultúra felelős emberei nem sérthetik sem az egyének, sem a családok, sem hivatalok, sem intézmények, de az Egyház jogait sem.

Mivel a kultúra a szellemnek a terméke, ezért természetes, hogy az Egyház szellemisége az egyetemes kultúra szerves része. Viszont az Egyház csak akkor tudja a kultúra szellemi nívóját gazdagítani, ha ismeri, tudja és adhatja saját identikus kultúráját, ugyanakkor pedig az általános kulturális szemlélet azt tiszteletben tartja és elfogadja. A „Gaudium et spes” 59. pontjában, „az egyház az említett szempontok alapján arra figyelmeztet, hogy, a kultúrának a személyiség teljes tökéletesedését, a közösség és az egész emberiség javát kell szolgálnia. Éppen ezért úgy kell kiművelni a szellemet, hogy fokozódjék benne a képesség a csodálatra, a lényeglátásra, a szemlélődésre, az önálló ítéletalkotásra, továbbá a vallási, erkölcsi és szociális érzék kifejlesztésére. A kultúra az ember eszes és társas természetének közvetlen következménye. Kibontakozásához éppen ezért mindig szüksége van a neki kijáró szabadságra és a saját törvényei szerint való jogos önálló cselekvés lehetőségeire. Méltán követeli meg tehát, hogy megbecsüljék, és joggal örvend bizonyos sérthetatlenségnek, feltéve természetesen, hogy ügyel egyrészt a személy, másrészt pedig a kisebb csoportok, mind az egyetemes közösség jogaira, a közjó határain belül...Az egyház semmiképpen sem tiltja, hogy a művészetek és a tudományok a maguk határai között a saját elveiket és módszerüket kövessék. Ezért ezt a jogos szabadságot elismerve állítja és helyesli a zsinat a kultúrának, de kiváltképpen a természettudományoknak jogos autonómiáját...A közhatalomnak nem az a feladata, hogy meghatározza, milyen legyen a kultúra. Csak a feltételeket kell megteremtenie és megfelelő segítséget kell nyújtania ahhoz, hogy mindenki kulturált életet élhessen, a nemzeti kisebbség is. Ezért mindenekelőtt arra kell ügyelni, hogy a kultúra el ne térjen a maga céljától és ne kényszerüljön politikai vagy gazdasági hatalmasságok szolgálatába szegődni.” – Eme gondolatok jegyében kívánok visszatekinteni és összegezni a Várossal való kulturális együttműködésünkre.

Mivel a GYHF Szombathelyi Hittanár Szak és Képzési Központ igazgatója, Dr. Pem László, nem csak a tudomány vonalán (vö. NyME SEK- el való tanári és igazgatói kapcsolat, avagy a Szombathelyi Tudományos Társaság aktív előadói tagjaként), hanem mint egyházmegyei zeneigazgató és székesegyházi karnagy, a zeneművészet terén is aktív és rendszeres kulturális tevékenységet folytatott nem csak az egyház, de a Város javára is. Jórészt Főiskolánk hallgatóiból működött az a Székesegyházi Werner Kórus és zenekar, amely élvezte mind az egyházi vezetés, mind a városi specifikus intézmények vezetőinek erkölcsi, sőt még anyagi támogatását is. A legfontosabb kulturális összefogásaink voltak: passauai kulturális hídverés, Szent II. János Pál pápa látogatása Szombathelyen, a Szent Márton jubileumi év stb. Ugyanakkor rendszeresek voltak Dr. Pem László orgonakoncertjei Szombathelyen, Celldömölkön, Körmenten stb. elsősorban a Magyar Kultúra Napjai keretén belül. Esedékes volt, de még inkább illő, hogy a 2016-os jubileumi Szent Márton év alkalmából megszólaltathassuk a kiváló zeneszerző és az egykoron a Város büszkeségét is jelentő Schola Cantorum Sabariensis kiváló karnagyának Dr. Werner Alajos atyának Szent Márton miséjét (NB. 2015. nov. 17-én lehetett volna az ősbemutatója, 80 év után) és a kórusra és nagyzenekarra írt Laudes Sancti Martini -. Szent Márton kantátáját. Mindkét mű fel lett ajánlva a Városnak, de sajnos a Város kulturális vezetése erre nem tartott igényt. Nagyon sajnálatos ez a fejlemény, ugyanis egy kiváló szakrális zeneszerző, aki identikus helyen, a pápai zeneakadémián, Rómában tanulta a szentzeneszerzést, műve 80 év után sem szólalhatott

meg, hogy a Város zenekultúrájának és spiritualitásának tartalmát és színvonalát emelhetné volna. De még sajnálatosabb az a tény (-de nem önsajnálatos!), hogy Dr. Pem László, aki a Schola Cantorum Sabariensis zenei örökségének végrendeletileg őrzője, és Werner atya egyházzenei munkásságának gondozója, ugyancsak római végzettségű szakember, áldozatul esett olyan pszichopata, sérült lelkületű, félművelt, de még inkább műveletlen és illetéktelen furkálódásoknak, irigységnek, amely odáig fajult, hogy Dr. Veres András megyéspüspök Dr. Pem László egyházmegyei zeneigazgatót és székesegyházi karnagyot, 2015. június 28- al felmentette egyházmegyei zeneigazgatói és székesegyházi karnagyi beosztása alól. Egy lelki beteg gondolkodás és manőverezés győzött az egészséges gondolkodás, a természetes emberi humánus, a szakszerűség és jogszerűség felett. Ebben „csak” az a sajnálatos, hogy mindez történt a zeneigazgató és székesegyházi karnagy személyes és szakmai életének csúcán. De ez a tény abból is sajnálatos, hogy jelenleg Magyarországon sincs olyan identikus helyen képzett specifikus szakember, aki az egyházzene identikusságát, az egyházi előírásoknak megfelelően képviselné, aki a Város kulturális vezetésével meg tudná értetni, hogy pl. a Savaria karnevál idején a templomokban olyan koncerteket tartsanak, amelyek megfelelnek a templom szakralitásának, és nem „diszkózenét”, vagy a nemzetek erősen világias táncait mutatnák be éppen a templom szentélyében, az Oltáriszentség előtt. - Megtörtént eset, ami megnehezítette a kulturális kapcsolatot a Város és az Egyház között: a Savaria karnevál rendezvény sorozatában, női fenekek izgató, vagy nem izgató, de mindenképpen zavaró ringó mozdulatai Veres püspök úr orra előtt a ferences templom szentélyében...Ezek után, milyen speciális adalékkal járulhat hozzá, illetve nemesítheti, emelheti az általános kultúra iránti érzéket és színvonalat az Egyház, ha nem nyilváníthatja ki identikus, szent,-egyetemes és művészi kultúráját, amihez joga van. Ezek a problémák „természetesnek tünnek” a pártállam idején, de egy jobb oldali éraban botrány. NB! A rendszerváltozás csak azért történhetett meg, mert voltak „jó barátok” a „hamis mammonból”. Ezek a „jó barátok” voltak, akik nem engedték az igazi értékeket keresztre feszíteni, most pedig a Mindszenty bíboros (Pehm József), aki sohasem a baloldali vagy a jobb oldali árokban, de mindig az úton, Krisztus és az Ő egyháza útján járt, unokaöccsét a fő-fő „jobboldaliak” feszítik keresztre...Azt gondolom, hogy a Város zenei nevelésének is inkább azon kellene fáradoznia, hogy minél előbb Szombathely színeiben egy virtuóz képességű fiatal tudjon küldeni a 2016. április 15-én induló „Virtuózok” országos versenyre, mintsem a Szombathelyi székesegyházban, a szent zene helyett, illetéktelenül behozza a szekuralizmus termékét, a diszkózenét és azt javasolja illetéktelenül, egy illusztris személyiség városi oldalról a Megyéspüspöknek, hogy „rugja ki a Pem atyát!” (Tanuk vannak rá.) Csak az a nagy kérdés, hogy milyen joggal, illetékességgel, de még inkább hatalommal teszi ezt? – Az utolsó szempont félelmetes! (Vö. A probléma kinyilvánítását nem csak a fent említett „Gaudium et spes”, de a természetjog és a tételes jog is alátámasztja. Az igaz, hogy az Egyházban hierarchikus jogrend van, de amnyi joga biztosan van az egyházzal szimpatizálóknak, mint az egyház ellenségeinek...) /A téma bemutatása nem elfogultságot, megosztottság keltést, hanem realitást tükröz!/

3. EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ EGÉSZSÉGÜGYBEN

Szent II. János Pál pápa a Salvifici doloris enciklikájában, az 5. pontban ezt írja: „Moglehet, az ember szenvedésének földjén, a legismertebb területre az orvostudomány – amely egyben a gyógyítás művészete – vezet el. Ez képes legpontosabb azonosítására és egyben ellensúlyozására a terápia módszereivel. Ám ez csak egyetlen terület. Az emberi szenvedés sokkal tágabb, változatosabb, több irányba terjed ki. Az emberek különféle módon szenvednek, és ezek felismerésére az orvostudomány még a legfejlettebb szakágaival együtt sem képes mindig. A szenvedés a betegségnél is szélesebb körű, összetett jelenség. Még mélyebbre gyökerezik, magának az emberi mivoltunk mélyére...A fizikai szenvedés akkor

jelenik meg, amikor valami módon „fáj a testünk”, míg az erkölcsi szenvedés a „lélek fájdalma”. Továbbá idézzünk a szent Pápa az öregekhez és a betegekhez intézett beszédéből is, amelyet 1991. augusztus 20-án mondott el Budapesten, a Szent István-bazilikában: „Általatos jelenik meg szívemben mindazok hosszú sora, akik ebben az országban hozzátok hasonlóan szenvednek, és senkijük sincs, aki mellettük lenne, hogy gondozza őket és biztosítsa számukra a rokonszenv és a szeretet nélkülözhetetlen támaszát... Tudom, hogy szenvedéseiket nemcsak a testüket vagy a lelküket bénító sérülés okozza, hanem az is, hogy olykor úgy érzik, nem ugyanaz az elfogadás és tisztelet az osztályrészük, mint a társadalom többi tagjának.” – II. János Pál pápa óriási compassio-val (-empátiával) fordult a betegek felé is. 1985. február 11-én megalapította az Egészségügyi Dolgozók Pápai Tanácsát, amelynek feladata a Szentszék, illetve a helyi egyházak és az egészségügy kapcsolatának ápolása. Tagjai és tanácsosai a püspökök, a betegápoló rendek képviselői és a laikusok. A Szentszék pedig 1987 óta működteti az Egészség gondozás Lelkipásztori Teológiájának Nemzetközi Intézetét, (International Institute for the Pastoral Theology of Health Care, Istituto Internazionale di Teologia Pastorale Sanitaria, Camillianum), ami a beteg gondozás lelkipásztori problémáinak elméleti kutatóintézeteként működik. Az Intézet módszeresen kutatja az egészség gondozással kapcsolatos problémákat. Hozzájárul az e területen dolgozók evangelizációjához. Tanfolyamaival, szemináriumával, gyakorlati oktatási formáival egy új szellemiség és kultúra kialakulását segíti elő az egészség gondozás terén. Oktatási terve magában foglalja a biblikus, lelkipásztori, etikai, lélektani, szociológiai ismereteket.

Hittanárképző Főiskolánk nem csak nyitott, de szorgalmazza azt a fajta együttműködést is az egészségügyben, amely az egyház és az egészségügyi intézmények között olyan intézményes formában nőheti ki magát, midőn Szombathely kórházaiban és az Egyházmegyei Karitás Rév Szenvedélybetegek Alacsonyküszöbű Szolgálat intőzményében megvalósulhat a szakmai összefogás orvos, pszichoterapeuta, pszichológus, pszichiáter, lelkigondozó és lelkész között. Német területeken ez a gyakorlat már 1972 óta működik. A Rév hálózat már ott tart, hogy intőzményükben megvalósul a klinikai szakpszichológus, orvos, lelkipásztor szakmai összefogása és együttműködése. A szombathelyi Rév még ennél is tovább lépett, midőn a Tuczayné Régvári Marietta igazgatónő vezette intőzményből olyan hallgatók jönnek Főiskolánkra, akik teológiai, pasztorálpszichológiai, lelkigondozói felkészültséget megszerezve még minőségibb munkát végeznek az említett intőzményben, meghonosítva Városunkban is az Egészségügyi Dolgozók Pápai Tanácsának, illetve az Istituto Internazionale di Teologia Pastorale Sanitaria feladatait és célkitőzéseit is.

Szívből kívánom és kérem a további zavartalan együttműködést az oktatásban-nevelésben, a kultúrában és az egészségügyben a Város és a régió közjáva érdekében.

Szombathely, 2016. március 31.

Tisztelettel és köszönettel:

Dr. Pem László PhD igazgató

